

նաևոր հաւատարմութեան, ամեն ամիս, այդ գումարը կանոնաւորապէս կը տանէին իր դանձր լեցնելու:

Աստուծոյ զատ Ն. Երկրակործան Ինքնակալութիւնը այսօր, ընթացիկ հաշիւով մը Պետական Գանձուէն, Մայիսին կը պարտի 16,000,000 (տասներ վեց միլիոն) Օսմ. լիւրա, և գուցէ աւելի՛ ալ:

Վարդը, երբ Խորհրդարանը աւարտէ իր դիւանական ձեւակերպութիւնները, յանուն Օսմ. Հայրենիքին, ձեռք պիտի դարնէ այս զեղծարարութեանց հաշիւներուն, և եթէ անուշ տեղը կապիւրտ արեւելեան քաղաքականութիւնը չմիջամըտէ, ահա, զարգիւցի քաջա մը պիտի երևան գայ: Malheur aux vaincus!

Ա. ԳՐԻՍՅԱՆ

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Որչա՛րի հետու կը բնակիս. ճամբան ալ ի՛նչ դժուար եր. Դարձար անկերց, ու դարձար, եւնչ մ'ունեի, մեկ մի քայլիս: Արդ քո՛ղ հանգչիմ հեշտուն, Գորգուրանիսիս յս յանձնած. Վասնկի շա՛ս եւ յոգնած, Բեզի գաղու քայլիս:

ԲԻՌԻՍՅԱՆ

ՊՃՊՃԱԿՆԵՐ

Ա.

Մեր օր առնարանին յատակը հիւանդ վիճակի մէջ ձգեցինք այնքան պաշտուած բանաձեւը Առողջ միտք, առողջ մարմնոյ մէջ: Եւ եթէ այդ հիւանդութիւնը պաշտօնապէս չհրապարակեցինք ի ձայն փողոյ և թմբակի, պատճառն այն է որ յանկարծակիի բերել չուզեցինք անոր խնկարկունները, որոնք թերեւս պէտք ունին քիչ մը խնայուելու: Վասնզի անձնակալ փորձառութեամբ դիտենք թէ որքան դառն է այրել ինչ որ կը պաշտէինք նախընթացը: Բայց այդ դառամածին փոքր պատրաստելով հանդերձ պէտք է անոր յաջորդ մը փնտուել որպէսզի մեր իւրաքանչիւրը քայլափոխը դէպի նպատակակէտ մ'ուղղուի:

Ուստի ի խնդիր մի ուրիշ բեւեռաստղի քիչ մը թափառինք լեռու դաշտ, խօսակցելով սարէն ձորէն, նախ հաստատուն կռուանի մը վրայ դնենք մեր երկու վարկածները, որոնք էին՝ 1. Կործել առանց խորհելու, և 2. Խորհել առանց գործելու:

Կարելի՞ է գործել առանց խորհելու, կամ մեր մէջ ընդ որ արարքը մտածումի մը արգելնք է թէ ո՛չ հապընդեճպ դատողութեամբ, հարցումն տղայական կ'երևայ. ուստի չ'աճապարենք, և ընթացիկ դէպքերու դիմենք յարմար պատասխան մը գտնելու համար:

Ամեն ժամ, ամեն վայրկեան կը լսենք կամ կը տեսնենք թէ այս ինչ մարդը այս ինչ պարագային շուտաւարձ, դուրսը կորսնցնելով, Ըրաւ այն ինչ բանը, որ իրեն շատ սուղի նստաւ:

Օրինակի համար, մարդու մը տունը կամ քովի տունը կը բռնկի, և անիկա ինքզինքը պատուհանէն փողոյ կը նետէ: Աւրիշ մը գործը կ'աւրուի և խեղճ մարդը անձնասպան կ'ըլլայ: Մի ուրիշը, փոխանակ հրդեհէն փախչելու, կը շուտաւարձ և ինքզինքը բոցերու մէջ կը նետէ: Չորրորդ մը հրազեններու պայթիւն

նէն կը սարսափի և շրամոյն կ'ըլլայ: Ասոնք և համանման եղելութիւնք, զորս ամեն օր կը լսենք եւ թերթերու մէջ կը կարդանք, պէտք է նախ քան վերլուծուի՞մ գաստին անխորհուրդ գործերու մէջ:

Սակայն չափազանց սրտատես ըլլալու հարկ չկայ համոզուելու համար որ այս դէպքեր և ուրիշ շատեր բոլորովին չմտածուած գործողութիւններ չեն: Ընդհակառակն ըստ պատակ մ'ակնբերե. է այս գործելակերպերուն մէջ: Խորոք բոցերու ճարտի յըլլայու հասար, Կիրակոսը աննշան կեանք մը չ'անցրնէրու հասար, Սողոմը արձակուած գնդակէրէ յիսխիցիու հասար, վերջապէս ամէն մէկը նպատակի մը հասնելու համար գործեց: Եւ զիտենք արդէն թէ՛ ուր որ նպատակ կայ, հոն խորհիլ կայ, միայն խորհիլը թերի է հոս և սաղմային վիճակի մէջ: Աս ալ արդիւնք՝ խակամութեան կամ, աւելի ճիշդը, չափազանց հապճեպի Վամաց կամաց անապարտէ՛ կ'ըստ արեւմտեանց մի առածը:

Քանի՛ քանի՛ անգամներ թերթերու մէջ չկարդացինք թէ՛ դատարանները թեթեւցեցին պատիժը մարդասպանի մը որ առանց կանխաւեճանման և միմիայն գերազըրգըրուած բարկութեան մէջ գործած է իր ոճիրը: Նկատելու է որ մեզմացուցիէ ըսուած է և ո՛չ թէ զինքը անմեղացուցին, ինչ որ պէտք էր ընել եթէ չխորհելով գործեց:

Արդարեւ, օրինակի համար, առնենք Պետրոս Հիւսէնեանը: Այս դժբաղք մարդուն դատարանութեան ներկայ գտնուողները կը յերեն անշուշտ թէ՛ ողորմելին հետեւեալ յայտարարութեան վրայ պնդեց կեցաւ մինչև վերջը:

—Արքիւսարը զիս նախատեց, ես ալ ինքզինքս կորսնցնելով ի՛նչ ընեւ ըս չգիտցայ:

Արդ ի՛նչ ընելը չգիտցող մը, փոխանակ ատրճանակի թաշկինակ մը կրնար հանել իր զրպանէն, ինչ որ չ'ըլլաւ: Եւ ոճրէն ետքը չէր փախչէր, ինչ որ ըրաւ: Այս տարրական դիտողութիւնները կը բաւեն փաստելու համար թէ Հիւսէնեան գիտակցաբար գործեց իր մարդասպանութիւնը և գիտակցաբար ուզեց կրածիկը դնել:

Վերջապէս ուր որ ալ դառնանք սա ճշմարտութեան պիտի բաղկինք: Անկարելի է գործել առանց քիչ կամ շատ խորհելու: Եւ նոյն իսկ չէ կարելի երեւակայել պարագայ մը, որ մարդ—հակառակ իր ջանքերուն—կարող ըլլայ իր օճիքը բոլորովին ազատել մտքին ձեռքէն: Մինչև անգամ ամենէն ահաւոր ապուշները, ամենէն կատաղի խենթերը կատարելապէս թօթափած չ'են այդ լուծը:

Թերեւս ասոր համար է որ մասնապէս անբար, կենդանահարձենք ուզելով հասկնալ ուղեղնապուրկ արարածի մը վիճակը, անատուններու վերայ փորձեր կատարած են: Եւ սա եղբակացութեան յանգած են որ՝ եթէ հանուի ուղեղածուծին այն մասը որ խորհելու ծննդարանը կը նշկատուի, ենթակայն թէ և չի մեռնիր բայց իրապէս կենդանի-մեռեա

լէն ընաւ չտարբերի: Նա ո՛չ կ'ուտէ, ո՛չ կը խմէ և կը մոռնայ իր պիտոյքներուն գոհացում տալ: Այնպիսին ապրեցնելու համար պէտք է բերանը բանալ և կոկորդէն վար թափել ուտելիք, ըմպելիք և շին:

Չեմ կարծեր որ ընթերցողներուս մէջ գտնուի մէկը որ այս ստորնան ապուշ ապուշ մը տեսած կամ լսած ըլլայ:

Ուրեմն, ընդունինք և հաւատանք որ անկարելի է գործել առանց խորհելու, նոյն իսկ բնազդաբար, բնազդը ի սկզբանէ անտի փոխանորդաբար պատրաստուած մտածումներու տուփ մ'ըլլալով: Վերջէն կ'ըսէ: Կայ օրէնք մը որուն միջոցաւ անասունը իրեն պիտոյքին պաշտօնաբերն ունի:

Բայց միթէ աւելի՞ դիւրին է խորհել և չգործել:

Ա. ՊԱԼԵԱՆ

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻՆ ՀՍՄԱՐ

Կարգ մը ազգային բարեկարգիչներ !!!, որոնց արժէքին վրայ խօսելը նոր բան մը ըսած ըլլալու գոհունակութիւնը չի կրնար պատճառել ինձի, յանդգնութիւնը կուսնեան առաջարկելու որ երեսուցեմի վանքը ծախարի իր սարքը, որովհետեւ վանքին կուսակիցները՝ ազգին գլխուն պէշա կըլլան կոր, կամ եղած են:

Այդ անօրինակ առաջարկը ընդունելը, և ասոնց գլխաւորները մանաւանդ՝ որ տարօրինակութեանց մէջ թափառելը կը սիրեն եղբի ինչպէս կ'երեւի, մեր ազգային արժանապատուութիւնը ոտքի տակ առնելու անմտութիւնը գործելու համարձակելէ զատ, լրբութիւնը կուսնեան մեր կրօնքն ալ չարաչար կերպով ծաղրանքի և հայհոյանքի առարկայ դարձնելու որ, անկեղծի է. ու չեմ կրնար հասկնալ թէ՛ արդե՞ր ազգի մը սրտին ու հոգւոյն հետ խօսող նուիրակահոթեանց գէմ այդ աստիճան յախուռն արշաւանք գործողները ինչով պիտի կրնան փոխարինել ու քաւել իրենց մեղքը...

Երեսուցեմի իր անունը դարձող ի դարս յիշատակութեան արժանացնելու համար, Երեսուցեան Գիւնայի տաճարը այրեց. իսկ մեր շուքեմներն ալ, կերելի թէ՛ այդ միւսնոյն ձեռով յիշատակութեան մը արժանանալու համար իրենց գանկերը այրել կուզեն... Բայց պիտի յաջողին իրենց նպատակին հասնիլ:

Այսպիսի առատուց առաջարկներ հրապարակ նետելու չափ յանդուգն գտնուողներուն ուշադրութեանը՝ եթէ երբէք ունին՝ հետեւեալ կարճ տողերը կը նուիրեմ, որ պէտք եղածը պիտի կրնայ հասկնալ իրենց:

Ասկէ երեք տարի առաջ, ճիշդ այս ամիսներուն մէջ, խնդրոյ մը համար Ամենապատու Իզմիրեան Սրբազանէ պատասխանադիր մը կտտանայի Տիար Միհրան Թեւեանի միջոցաւ, Երեսուցեմէն, որուն մէջ Սա

ղիմայ վանքին գոյութեան կարևորութիւնը շեշտելու համար ի մէջ այլը կ'ըսէր նորին Ամենապատուութիւն:

« Չեմ Չեմ ՍԱՐԿԸ (Տպագրական գործ մը) ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ ԴԱՐԱՆՈՐ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՎԱՆՔԻՆ ՀԻՄՔԵՐԸ ԿՐՆԱՅ ԽԱՌՏԵԼ... »

Հիմայ ժամանակը չէ բացատրելու թէ՛ նորին Ամենապատուութեան այդ տողերը մինչև որ աստիճան չիբաւունքա կը պարունակէին իրենց մէջ յիշեալ խնդրոյն համար. սակայն ինչ որ անփոխաբեր է, այն է թէ՛ նորին Ամենապատուութիւնը Սիօնի վանքին գոյութեանը և անվերթար պահպանումին շեւումապէս համակիր է իր վերագրեալ տողերով:

Մէկ կողմէ թողնուլ արժող կազմակերպեալ վանք մը, որ ինչպէս վերը ըսուեցաւ դարբերու՝ և արժող հայրութեան սրտին ու հոգւոյն հետ կը խօսի, հիմնայտակ ընելու խօլառաւարկը նկատի առնելու կամ չ'առնելու կնճռոտ պարագան, ազգային ո՛ր և է կալուած վաճառելու ձեռնարկին համար իսկ՝ օրուան Պատրիարքին գլխաւորապէս՝ և ազգային ժողովոյն ազանց մասնաւորապէս կամքը և հաւանութիւնը անհրաժեշտ է՝ ըստ Սահմանադրական օրինաց:

Արդ՝ Ամենապատու Իզմիրեան Սրբազան Պատրիարքը, որ հեղինակաւոր հեղինակն է վերոյիշեալ տողերուն, քաւ լիցի թէ պիտի հաւանի երբէք Սիօնի հոգականուն վանքը ուզուած պայմաններուն մէջ մէզաք ընելու արտառուցութեան:

Նոյն իսկ վաստահ եմ թէ՛ ծայրահեղ նողկանք մը պիտի զգայ այդ կարգի առաջարկ մը ներկայացնողներուն դէմ, ինչ քաղքիս ալ որ պատկանին անոնք...

Ժամանակը պիտի խօսի այս մասին, ու ե՛ս ալ համարձակութիւն պիտի խնդրեմ ընդարձակօրէն խօսելու, եթէ յարմար առիթներ կայայնայ:

Ուրեմն թո՛ղ այս տողերը զգուշանալու հրաւեր մը ըլլայ ձերուսն ու միւսներուն՝ և նախաբան մը յառաջիկայ խօսուելու ընելու:

Ե. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Ն Ա Մ Ա Կ Ա Ր Ա Բ Կ Ի Ի Է Ն

ՍՈՎՐԱՆ ԱՐԱՐԿԻՐԻ ՄԷՉ

Անստաղնիքու հեղձուկ ձայնը հիմակուրէն իսկ կըսկսին լսուիլ, ամեն ոք հարուստ թէ աղքատ կարճես մեծ սոսկում մը կզգայ կանխատեսելով յառաջիկայ ձմեռը՝ ուր սովեալներու դիակներն և անստաղներու մարմիններն պիտի կորզէ. օգնութիւն, օգնութիւն և գեռ շատ մը օգնութիւններ հազիւ պիտի կըրնան Արարիկի սովալըլուի հայուն պարսպ սասմոքը ջաբել, որովհետեւ ան հոգեարարի շունչն էր որ հեհեհեհ և քիչ վերջ երբ ձիւնը իր ճերմակ սուսնը տարածէ, գիւղացին իր խրճիթին մէջ փակուի ու վերջապէս ցորենի հատիկ մը քաղաք չի բերուի պիտի մեռնի. եթէ օգ

նույն ինքն չի համարն օգնութիւնն օգնութիւնն . . . . .

Այս օգնութիւնն կրկին օգնութիւնն, որովհետեւ ան է որ պիտի կարողանայ հոգեվարդին շունչն քիչ մը երկարել ու վերջապէս ան է որ պիտի կարենայ մեղմել այն խեղճուկ ձայները որ անօթի ստամուքսներէ դուրս կը պոսթկան :

Մէկ կողմէն սով, միւս կողմէն սուրբի գանձում, այն պէս որ անսուղ սուսայտօղներու միակ անկողինը զոր իբր պատարանարան ունին ցուրտին դէմ կառնեն ու կը ծախեն սուրբի յետնեակ պարտքերը գոցելու համար :

Ուրեմն ինչու կէցցէ՞նք սպառնալ Սահմանադրութեան, Եղբայրութեան ու Ազատութեան քանի որ հին Ռէժիմէն իր շատ արարքները միանգամ ընդ միշտ գործելէ չթերանար ու այն վատերը զոր իբր խաղիլու կը ճանչցուն նորէն անսուք են որ իբր բռնակալ կ'իջխեն կառավարութեան ու բազմաբնակ վրայ : Այլինչ պէտ Սովը արդիւնի քանի որ ամբարներն ու ցորենի հրապարակ են թակայ եղած է, որոնք իբր վաճառականի նիւթ կուզեն ծախել ու նայն իսկ կը ծախեն, մինչդեռ ասկէ քանի մը տարիներ առաջ երկրագործ արհեստարարներն էին որ կը ծախէին բայց այժմ գաւթներ ու աղաներ որոնք անդով գայլերունը ման կարծես մինչև մահուան վերջին ժամուն կուզեն կողպտել հայ, ու մէկ խօսքով մեռցնել ու քոտակոխ ընել անգամ մը ևս անօթի և ևս տխուր ձայնը իրենց տկանի չբարձրացնելու համար :

Հարուստներ, պատուաւոր անձեր բոլորն ալ այսօր միջոցներէ յուսախար չեն համարձակիր անօթի և ևս իր խեղճուկ ձայնը հանել, միայն չորարեկ հացի տեղ աղի արցունքներ կուլ տալով կսպասեն մահուան մօտալուտ ժամուն, և այսպէս պատուաւոր ընտանիք մը որ մօտէն կը ճանչնամ երեք օր անօթի մնալէ վերջ կ'ստիպուին երթալ գրացիներն կորկտի թեփն ուզել իբրդեղ գործածելու պատրուակին տակ և իրենց սովի վայրկեանները անցնելու համար նոյն թեփը կեփեն ու կուտեն, մինչդեռ այդ մթնոլորտում ու դարչահոտ թեփը կողերն իսկ ուտելէ կը դարչեն :

Եւ ուրիշ երկու ընտանիքներ որոնք քանի մը օր անօթի մնալէ վերջ այլևս յուսակտուր կը ձգեն իրենց սովալուկ մանուկները ու կ'անհետանան նաչիկ հաց կ'ուզեն ի տխուր նախադասութիւնը իրենց ականջին չի լուսելու համար և այսօր այդ խեղճ մանուկները գերեզմանատան հողին մէջ են որ կը հանգչին իրենց վերջին քունով իբրև սովամահ, և դեռ ուրիշ շատ մը օրինակներ կարծեմ աւելորդ պիտի ըլլայ պատմել մեր հայ բարե-

սեր հայրենակիցներուն՝ որոնք անշուշտ հայրենիքի սէրէն ողևորուած չի պիտի զլանան իրենց լուսմաները ժամ առաջ զրկել իրենց հայրենակից փոքրիկներուն մահը արգիլելու համար :

ՎԱՂԱՐՇԱԿ ՊԱՐՄԻԿԵԱՆ
Արարիկը 16 նոյ. 908

ՊԱՏԻ ՕՐԱՅՈՑ
1909

Քանի մը օրէն հրապարակ պիտի ելնէ Վենետիկի 1909 տարուայ պատի ճոխ օրացոյցը :

Օրուան Սուրբին և Տօնի յիշատակութեանը հետ այս Օրացոյցը կը պարունակէ մէկ մի օրուան համար նշանաւոր մարդու մը պատկերը, քովը՝ իմաստալից տաացուած ք մը և ետին՝ կենսագրութիւն մը և ըն. :

Ինչն է 5 ողջ .
Փափաքողներ կրնան դիմել Պապար Մուրուր՝ Տիար Բ. Կիւրճեանի կազմատունը .
Փափաքողները նոյնպէս կրնան ունենալ անցեալ տարուան պատի օրացոյցը, որուն գինն է 10 դր. ողջ .
Միտի. ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Գահիրէ 25 Դեկտ .

B. P. 244

Ն Ա Մ Ա Կ Ա Տ Ո Ւ Փ

Թիֆլիս .- Մեծայարգ Բժշկ. սպետ .- Ստացուած է 2եր ապահովադրեալ պատուականն :

Ակնարկուած նամակագիրը անտեղեկ 2եր աքտորանքէն, 1905 Օգոստոսի մէջ ուղղած է 2եղ իր նամակը, և բաւական ուշ կրցած է ուրիշներէ ծանօթանալ 2եր բարեալ վերադարձին :

Հոգ չէ որ 2եր միւս թղթերուն հետ գրուած է նաև յիշեալ նամակը. անոր գրեթէ յար և նման իմաստով և նոյն թուականով նամակ մ'ալ Յարգելի Ա. Բալանթարին ուղղուած է. երկուքն ալ Աղևքսան գրերիայէն :

2եր նամակին պիտի պատասխանուի քիչ օրէն .

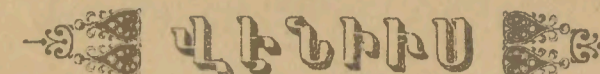
— Պօլիս . . . 2եր նամակին մէջ դործածուած բռնութիւն մէկ քանին ածապարանքի արդիւնք էին Կատելէ և վճռելէ յառաջ պէտք է լսել երբ մանաւանդ ինչիբր այդ աստիճանուն ամենավախուկ և կենսական հարցի մը շուրջ կը դառնայ :

46 ը զրկուեցաւ . Նամակի ըպատեցէք . Անկէ վերջն է որ 2եր դատաստանը ուղիւ կրնայ համարուիլ : Աճապարանքի ինչ կայ որ Մենք այստեղ զբաղակէ մարմով մարմարիոն կը կուանենք կոր .

— Պօլիս Ա. Մ. Նամակատան ըրած շնորհին կը պարտինք 2եր անդրոջի նամակին համար քախսէ չ'վճարելինս : 2եղի յանձնարարուած խնդիրը առ այժմ մէկ կողմ դրէք : 2եք կարծեք թէ այլ ևս անոր պէտքը չկայցալի :

Եղիշէ վարդապետ 2ի ինկիրեանին առ Միւս պահանջեան և այլոց կաշառ տրուած 50 ոսկին իրեն մատուցութեան ամբաստանութիւնը չի կրնար մարքել : Սուրհանդակը կրնայ անոր դէմ յօդուած չընդունիլ . բայց արդարութեան օտկանը կ'ընդունի . Եղիշէ վարդապետը զայն ալ կրնայ կաշառել . . . :

Ս Ի Ն Է Մ Ա Թ Օ Կ Ր Ա Ք

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ ԵՐՈՒԱՆԴ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Պոլսոյ նախկինսան ղիւսց քրտնիկի զծին վրայ
Մօտ օրերու մէջ բացուող տեղի պիտի ունենայ ՍԻՆԷՄԱԹՕԿՐԱՔ ՎԷՆԵՒՍԻ, որուն ՏԷՐ և ՏՆՕՐԷՆը Տիար Երուանդ Գալուստեան կը խոստանայ ցուցադրել տակուին չ'տեսնուած հրաշալան պատկերներ՝ որոնք ուղղակի Բաթէի տունէն ստացուած են :

Յաճախորդաց հանգստաւէտութեանը համար Տիար Գալուստեան իր չէնքին մասնաւոր վայելչութեամբ օժտած է և իր կատարելագործեալ փիլիճերուն միջոցաւ կարող պիտի ըլլայ մրցել մինչև ցարդ հրապարակին վրայ գոյութիւն ունեցող հաստատութիւններուն հետ : Նաև ամենավերջին նորաձեւութիւնը ունեցող մեքենաները գործածութեան պիտի դնէ, որոնց առաւելութիւններէն մէկն ալ հանդիսատեսներու աչքին վրաս չ'պատճառուին է :

ԳԻՆԵՐԸ ՉԱՓԱՒՈՐ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՆ

Ա Ա Գ Ա Յ Ի Ն
Լ Ո Ր Ր Ր Ր

ՍՈՎԵԱԼՆԵՐԸ

Հայաստանի դաւաճներուն սովատանջ վիճակը հիմայ չէ՛ որ պէտք է մեր միտքերը զբաղեցնէ :

Առանց գոհացուցիչ բան մը կարենալ ընելու, մինչև ցարդ ճիգեր մը եղած են մեծ ու պզտիկ շրջանակներու մէջ .

Բնական է որ այդ անզօր ճիգերը իրաց դժբաղդագոյն կացութիւնը փոփոխելու անբաւական, չի պիտի կրնային դադարեցնել այն հացալանդիր աղաղակները և սրտախոշոջ ճիշտը, որոնք հիմայ մանաւանդ՝ աւելի սուր պէտք է որ մըլուսին մեր կուրծքերուն մէջ, որովհետև հոն՝ դաւաճները՝ սաստկացունչ ձեւեր սկսած է այլևս, և լեռ ու դաշտ՝ և դժբաղդներու տանիքներն ու դուռներն ալ, ձիւնի թանձրագոյն և սառնաբեր ճերմակ սառնուղ պաշարուած է : Ու մենք հոս անտարբեր կը մնանք տակաւին, մեր աննշան ու անօգուտ գործերով բաղմաղբալ . . . Անդին կը մեռնին, որո՞ւ հոգ :

Արարիկրէն նամակ մը կը հրատարակուի այսօր : Արշալոյս յ էջերուն մէջ, որ անօթութեան ճիրաններուն ներքև մեռնողներու մէկ երկու կարևորներէն միայն կը յիշատակէ :

Պողպատէ սիրտ պէտք է որ այդ տողերը կարդալու քաջութիւնը ունենայ, առանց այն ալ աչքերնիս թրջելու .

Եթէ պողպատէ սիրտ չունինք՝ սակայն մեր անտարբերութիւնը պողպատէն ալ աւելի կարծր մարմնոյ մը գերը կը կատարէ :

Ամօթ պիտի ըլլայ հոս հաստատուած Արարիկրցիներուն, եթէ չ'փութան կարևոր գումարներով մասնակցել ընդ հովանաւորութեամբն . Վ. Պօղոս բաշայի բացուած հանգանակութեան, ուրիշ կարևոր

գուժար մ'ալ անշուշտ Արարիկր կըրնայ զրկուիլ .

ՎԵՐԱԴԱՐՉ

Նորին Վսեմութիւն Պօղոս բաշայ նուպար այսօրի վերադարձաւ Երուպայէն :

Նորին Վսեմութեան առաջին գործը եղած է, կ'ըսուի, նկատուողութեան առնել դաւաճներուն մէջ տիրող չքաւորութիւնները, և դարման մը տանելու համար թշուառացեալներու վիճակին, մեծ հանգանակութեան մը ձեռնարկած է, որուն արդիւնքը շուտ ընդ փոյթ պիտի զրկուի դաւաճները :

Օրհնեալ ըլլայ Նորին Վսեմութիւն իր այս մարդասիրական ձեռնարկին համար ալ .

Իր յաջողութիւնը ամէն տարակուսէ վեր կը մնայ : Երանի՛ թէ Իր Երուպայէ վերադարձը երկու ամիս առաջ տեղի ունենար :

ՏՐՈՒՐ ԹՊՐՏ

Քիչ օրէն հրապարակ պիտի ելնէ « ՏԻՈՒՐ ԹՊՐՏ » տիտղոսով պատկերազարդ հրատարակութիւն մը, որուն վաճառման բոլոր հասոյթը ն . Վ . Պօղոս բաշայի միջոցաւ պիտի զրկուի Հայաստանի սովեալներուն :

Ա.Ո.Ա.ՆՈՐԴԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ
ԵՂԻՍՊՈՒՍ

ԳՈՒՍՆ ԳԱՂ . ԺՈՂՈՎՈՑ
Ա.ՉԳ . ԳԱՆ . ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

ԹԻՒ 805
ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԳԱԼԻՐԷԻ ՀԱՅՈՑ
Ա.Ո.Ա.ՆՈՐԴԱՐԱՆԻՆ

Գահիրէի հայոց Առաջնորդարանը այսու կը յայտարարէ թէ Բաղաքիս Ս . Աստուածածին Եկեղեցւոյ սեփական և Եղիպտոսի Պէճերայի Միտիթիթին Բաֆր Տաւուար Մէրքէզին Սիտի Ղապի գիւղին մէջ, Պէտլաուսի մօտ, 984 Ֆետտան 3

ԵՂԻՇԷ ՓԱՄՊՈՒՔՃԵԱՆ

ՇԱՐԷ ԱՊՏ ԷԼ ԱՉԻՉ ԳԱՐԱԳՕԼԻՆ ԴԻՄԱՑ

Միակ ներկայացուցիչն է Ազգային Հիւանդանոցի Սիկարի թղթերուն, կը վաճառէ մեծաքանակ և փոքրաքանակ .

1909 տարուայ պատի և գրպանի օրացոյցներ գնելու համար միայն մեր վաճառատունը դիմելու է, և կամ դիւրութեան համար Արշալոյսի Տպարանը :

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԾԻԱԽՈՏԻ ԵՒ ԸՆՏԻՐ ՍԻԿԱՐԵԹՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՎԱՎԶ - ԷԼ - ՊԻՐԲԷ ՓՈՂՈՑ ԷՕԶՊԷԲԻՅԷ

ՍԵՓԱՎԱՆԱՏԵՐԲ Ն. ԵՒ Ա. ՀԱՃԷԹԵԱՆ ԵՂՐԱՐԻ

ՅԱՏԿԱՆԻՇԸ ԻՐԵՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀԵԱԼ Է .

Արևելեան ընտիր ծխախոտներէ պատրաստուած թարմ սիկարէթներ անմրցելի ածան գներով ունենալու կամ վայելելու համար, ամէն անգամ և ամէն տեղերէ աւելի՝ պէտք է նախընտրել մեր վաճառատունը .

Առաջնակարգ տեսակներէ Եւրոպական սիկարետներու լաւագոյն զանազանութիւնները գտնելու համար՝ հարկ չ'կայ հոս ու հոն ժամաւաճառ ըլլալու . բաւական է անգամ մը անպատճառ այցելել մեր վաճառատունը .

Պարսկական ամենաընտիր թէմպէքի ալ և ալ տեսակները բացի մեր վաճառատունէն, ուրիշ տեղերէ գնելը պարզապէս սխալ է .

Մեր վաճառատունը վերլպէս, գիներու ածանութեամբ, տեսակներու բազմազանութեամբ ու ճոխութեամբ և ալ ամէն տեսակէտներով, և մանաւանդ գործածել որոշած ապրանքներուն թարմութեամբը անմրցելի է, որուն անսխալի ապացոյցներէն մին ալ զարգացած եւրոպայիներէ օրըստօրէ մեծ քանակութեամբ և ստուար թուով եղած յանձնարարութիւններն են .

Ն. ԵՒ Ա. ՀԱՃԷԹԵԱՆ ԵՂՐԱՐԻ

գրաթ և 20 սէնիմ գետինը հինգ վայրկեան հետէ է Մասրաթի նուպարիէ ըսուած կայարանէն, որ կը գտնուի Բաքոր Տաւուարէն Տաման հուր տանող Տէլթա Լայթի երկաթուղու վրայ .

Այս գետինը գնել փափաքողը պէտք է որ տեղւոյն պաշտպան Մուհամմէտ Ապտուլլայի առաջնորդութեամբ հողը այցելեն ու քննեն . որմէ ետքը իրենց offreը կրնան ներկայացնել և ստորագրել աճուրդի Գայմէին ներքև և իրենց առաջարկելիք գնոյն 10 առ 0/0ը հնչուն գրամով իբր ապահովութիւն պէտք է յանձնեն Առաջնորդարանիս և կամ քաղաքի անուանի պանդաներէն մէկուն մէջ գումարը յանուն Առաջնորդարանիս տէփօ ընեն և ընկալագիրն յանձնեն Առաջնորդարանիս .

Թուականէս սկսեալ մինչև երեք ամիս, պայմանաժամ սահմանուած է այս offreները ընդունելու համար .

Այդ ժամանակամիջոցին մէջ գնել փափաքողը վաճառման պայմաններուն կրնան տեղեկանալ կիրակի և տօն օրերէ զատ ամէն օր առաւօտեան ժամը 9-12 և իրիկունը ժամը 3-5, Առաջնորդարանիս Դիւանատան մէջ ի Պէն էլ Սուրէն Գահրէի .

Առաջնորդարանս իրեն կը վերապահէ առաջարկելի ո՛ր և է զին (offre) ընդունելու կամ մերժելու իրաւունքը, մերժման պարագային offre ներկայացնողը Առաջնորդարանէ ոչինչ պահանջելու իրաւունք ունի, ի բաց առեալ իր տուած ապահովութեան գումարը, որ իրեն կը վերադառնայ .

Առաջնորդական փոխանորդ Յարութիւն Գահ . Յակոբեան
12 Դեկտ. 1908

ՄԱԻՈՒ ԳԻՐԲԵՐ

« Արշալոյս » ի սպարանին մէջ, Շէրիֆ բաշայի պարտէզին զիմաց՝ կը վաճառուին հետեւեալ պրոշիւրները .

Ա. ՊԱԼԵԱՆ

ԺՈՂՈՎՈՐԴԻՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԸ

Թիւ 1 Թրքուհին 50 սանթիմ

« 2 Հիւլէն 50 »

Թիւ 3 պրոշիւրը թէև հրաշալիք մը բաց ինչ ինչ նկատուածներով զանց կընենք անունը յիշատակել կարճ ժամանակի մը համար . գինն է մէկ ֆրանք .

Դիմել Արշալոյսի Խմբագրութիւնէն զատ Հեղինակին հասցէին որ է .

Mr. A. Balian
Le Caire

ՕՐԹԷԼ ՏՐԱՊԻԶՈՆ

ԱՂԻՔՍԱՆԳՐՈՒ

Գանթօ, Սուգուլ Մանկաի

3 Թեֆֆիէր-էլ-Բաշայի Վիտոյց 3

Մանկաի Մզկիթին դէմը, Թիւ 3

Պանդոկապետ - Մ. Դէորդեան

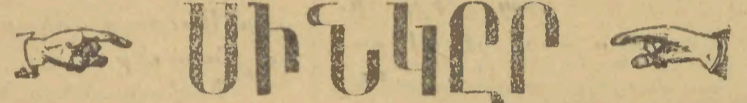
Կը յանձնարարուի արգոյ հասարակութեան և ի մասնաւորի մեր հայրենակիցներուն քաղաքին կեդրոնը գտնուող և օգուէտ դիրքով սոյն պանդոկը, ուր յաճախողները պիտի գտնեն կատարեալ մաքրութիւն և փութական սպասարկութիւն .

Դիմեցէք անգամ մը և գոհ պիտի մնաք .

Դիմելը չափաւոր են . 28-55

ԿԱՐՆԻՈՐ ԱԶԻ

Գաւառներու համար Գործակալներու պէտք կայ դիմել Թերթիս Խմբագրութեան հասցէին .

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻՍԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՅԻՉ Ժ . ՆԱՅՏԻՆԿԷՐ

Պալատի փողոց . Խաղնէտարի սեփականութիւն, Պրիսթօլ Օթէլի ճիշտ գիմաց . Գաֆէ Տը Լա Պուրսի կից

Հին եւ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ԲԱՂԱԲՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ՈՒՆԻ

Աշխարհի ամենէն լուազոյն կարի մեքենաները Սինկիւրներն են և ասոնցմէ մինչև ցարդ 17,000,000 ծախուած է .

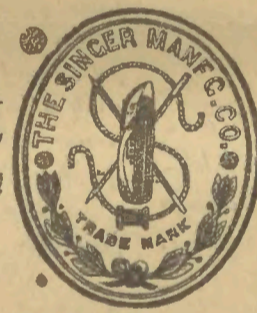
400 է աւելի վիսյական և մեքայներով վարձատրուած, երաշխաւորեալ մեքենաներ .

ԱՄԵՆԷՆ ՄԵԾ ՎԱՐՉԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ա.Ս.Ս.ԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ

Փարիզի 1900 ի Տիեզերական արուեստանախիսի մեջ ստացած է .
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԲՐՈՒՍԻՈՅ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԱՆԳՂՈՑ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ
ԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԻՒԻՆ ԵՒ ԹԱԳԱՒՈՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԵԱՑ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ Ն . Բ . ՊՅԻՎԱԿԱՆ ՑԱՆ

Կեղծերէն զգուշանալ, ուշադրութիւն զարձնել իւրաքանչիւր մեքենայի վրայ Սինկիւրի յազակնշիմ

Չրի գասեր և նորոգութիւններ, Սինկիւր մեքենանց համար, յաճախորդատուներուն մէջ .

Վճարմանց դիւրութիւն

Փոխանակութիւն հիներու և նորոգութիւն ամեն կարգի Մեքենայից

ԳԻՆ ՉԱՓԱՒՈՐ

ՍՍԱՐԳԻՍ Յ . ԹԱՇՃԱՆՆ

Նորոգիչ կարի մեքենաներու, ֆոֆօկրաֆներու և կաղի վառարաններու .

Տասներկու տարիներ « Սինկիւր » Ընկերութեան քով մեքենայարդարութեան զբաղելէ յետոյ, այժմ զինավաճառ Զախարիա Գոնստանթինուի քով պաշտօնեայ է զէնքերու և մեքենայարդարման ճիւղին մէջ .

Կարգ մը բարեկամ յաճախորդներու խնդրանաց վրայ, պաշտօնէն դուրս ունեցած իր պարագոյ ժամերը պիտի տրամադրէ կարի մեքենաներու, ֆոֆօնօկրաֆներու, կաղի վառարաններու, նորոգութեանց և յարգարման .

Առ այժմ իրեն պէտք ունեցողները փոխանակ հոս ու հոն թափառելու՝ կրնան դիմել իր տունը Շարէ Մուհամմէտ Ալի Թահթ-էլ Թապէն կրնան հորցնել նաև Մեծ Սրճարան Հայկականի Տնօրէններուն, և գարձեալ գիւրութեան համար քարթ բուսալով մը կրնան դիմել « Արշալոյսի » Տպարանին - նշանակելով իրենց հասցէն, ֆողոցին անունը և Տունին թիւը .

Իր նորոգութեանց վարձքը պիտի ստանայ իրեն յանձնուած աշխատութիւնները լրանալէ և փորձեր կատարուելէ յետոյ .

Կարի նոր մեքենաներ ալ կը վաճառէ . 19 - 50

ԱՄՃԱ ՊՕՂՈՍ Կ. ՕՀԱՆԵԱՆ ԳԱՆԹԱՐԷԳ ԷԼ ՏԻԳԻԷ Ն՝ 13

ՏԻԳՐԱՆ ԲԱՇԱՅԻ ՊԱՐՏԷՋԻՆ ԳԻՄԱՑ

Պատիւ ունի յայտարարելու իր յաճախորդներուն թէ՛ իր նոր ապսպրանքները՝ մասնաւորապէս Իզմիրէն՝ հասած են . և ի գոհացումն իրեն դիմողներուն պատրաստ է հայթայթել Չաթալ Սախալի շինած 30 տեսակի չափ անուշեղէններ (բէշէլ) և շուրուպներու զանազան տեսակներ, պատուական լոգուով պատէմի և ֆուտլը . Իզմիրի անարատ ձիթաւիղ և Անատոլի ընտիր արդար իւղ, անուան թուղ . խոշոր լէպլէպլի միշտ թարմ, չամիչի օղի (տիւղ) սև ու ճերմակ ընտիր գինի, օճառ, ճեծուած սուրճ, Չինական թէյ, մաստիքա, գոնեաք, և ին և ին . վարդի ու ծաղիկի շուրբ . Իրեն դիմողները կատարելապէս գոհ պիտի մնան . գիմեցէք, փորձեցէք և տեսէք .